

95. İffet

İffet, şehvânî yanları itibarıyla insanın elini, ayağını, dilini, dudağını, gözünü, kulağını günahlardan koruyarak haramlara girmemesi demektir. Kişi, büyük günahları genellikle ağız ve apış arası ile işlediği için Allah Resûlü bir hadislerinde: “İki çene arası ile apış arası mevzuunda günaha girmeyeceğinize dair bana söz verin, ben de cennete gireceğinize dair size söz vereyim.” buyurarak, ağız ile apış arasını aynı hat üzerinde bir araya getirmektedir. Kur’ân-ı Kerim, iman edenlerin iffetli, hayâlî ve edep yerlerini koruyan insanlar olduklarını nazara vermiş; iffetli yaşamının mükâfatı olarak Allah’ın mağfiretini ve ahiret sürprizlerini müjdelemiş; mevzunun önemine binaen kadınları ve erkekleri ayrı ayrı zikrederek bütün müminlere iffetli olmalarını ve iffetsizlik için bir giriş kapısı sayılan haram nazardan kaçınmalarını emir buyurmuştur.

İffet, çirkin söz ve fiillerden uzak kalma, hayâ ve edep dairesinde bulunma, doğruluk, dürüstlük ve ahlâkî değerlere bağlılık üzere yaşama demektir. Aslı Arapça olan bu kelime, namuslu, şerefli ve ahlâklı olma hâlini ifade edecek şekilde dilimize de geçmiştir. Rabbimiz (c.c.), Kur’ân-ı Kerim’de müminlerin özelliklerini şu ifadelerle dile getirir: “Müminler o kimselerdir ki namazlarını huşu içinde kılarlar, boş ve lüzumsuz söz söylemezler, zekâtlarını verir, hayâ ve iffetlerini korur, emanete ve ahitlerine riayet ederler. İşte bunlar kurtuluşa eren müminlerdir.” (Mü’minûn, 23/1-5)

Allah’a (c.c.) Sığınırım

Kur’ân-ı Kerim, Hz. Yusuf (a.s.) ve Hz. Meryem (a.s.) gibi iffet abidelerini misal vererek inananlara hayâ ve ismet ufkunu göstermiştir. Hz. Yusuf (a.s.), vezirin hanımından gelen bir günah çağrısı karşısında: “Yâ Rabbi! Zindan, bu kadınların beni davet ettikleri o işten daha iyidir.” diyerek, iffetine toz kondurmaktansa senelerce hapiste yatmayı göze almış ve kıyamete kadar gelecek olan bütün ehli imana bir hayâ timsali olmuştur.

Hz. Yusuf (r.a.) görkemli bir delikanlıydı. Bir gün, evinde kaldığı kadın bütün cazibesıyla karşısına çıktı ve kapıyı da ardına kadar sürgüledi.

Sonra da “Haydi gelsene!” diyerek onu açıkça günaha davet etti. Kapı kapanmış; üzerine çullanan, elbisesinden çeken ve eteklerini yırtan, olabildiğine cazip bir kadın onu ağına almak için her şeyi hazırlamıştı. Hz. Yusuf henüz bir peygamber de değildi. Buna rağmen iffetinden taviz vermemişti. Zinanın insanı nasıl baş aşağı getireceğini çok iyi biliyordu. Böyle bir manzara karşısında sarsılmamak ve bu korkunç alev karşısında yanmamak çok zor bir işti. Ancak nebi namzedi genç Yusuf, Everest Tepesi gibi dimdik durmuştu. Bir hikmet ve iffet abidesi gibi sarsılmadan ayakta kalmıştı çok açık teklifler karşısında. Başında kar taneleri ve çiğ düşmüş gibi, o kadar ak ve berrak tabiatıyla şöyle demişti muhatabına: “Ben, Allah’a sığınırım!”

Cenâb-ı Allah’ın: “İffet ve namusunu gerektiği gibi koruyan Meryem’i de an. Biz ona ruhumuzdan üfledik; hem onu hem oğlunu cümle âlem için bir ibret yaptık.” (Enbiyâ Sûresi) diyerek yücelttiği Hz. Meryem (r.a.), bütün insanlık için tam bir iffet örneğidir. Meryem validemiz, iffetini koruma mevzuunda o kadar hassastır ki karşısında temessül eden bir ruhanî karşısında bile tir tir titremiş ve: “Senden Allah’a sığınırım.” demiştir. Onun bu hususiyetlerinden dolayı kendisine “Betül” ve “Azrâ” ismi verilmiştir.

Süleyman İbn-i Yesâr

Süleyman İbn-i Yesâr da Hz. Yusuf gibi imtihan olur. Kaynaklar bu imtihanı şöyle haber verir: Süleyman İbn-i Yesâr, simaca çok yakışıklı biriydi. Bundan dolayı sürekli imtihana maruz kalıyordu. Bir gün, arkadaşıyla “Ebva” denen yerde konaklamışlardı. Arkadaşı yakınlarından bir şeyler almak üzere çadırdan ayrıldığı sırada, Süleyman’ı geriden gözetleyen bir fettan, hemen çadırın kapısına gelerek: “Buraya kadar gelir misin?” diye seslendi. Süleyman, yiyecek isteyeceğini düşünerek serili sofradan birkaç şey alıp kadına doğru yürümeye başlamıştı ki beklemediği bir tepkiyle karşılaştı: “Ben yiyecek falan istemiyorum, seni istiyorum. Çok yakışıklısın. Karşı çadıra gel. Kimsecikler yok yanımda!” dedi. Süleyman, Allah’a sığındı ve hemen bağırmaya

başladı: “Defol buradan şeytanın elçisi! Şimdi arkadaşım gelir, ikimiz de rezil oluruz!” Kadının hiç beklemediği bir cevaptı bu. Süleyman’ın tepkisinden çok ürkütu ve peçesini yüzüne kapayıp hızlıca çadırına döndü. Süleyman da içeriye girip ağlamaya başladı. Bu arada arkadaşı da çarşıdan dönmüştü. Süleyman’ı dinleyince o da ağlamaya başladı. Süleyman şaşırmişti: “Sen niçin ağlıyorsun?” diye sordu. Aldığı cevap şöyle oldu: “Kardeşim, sen gerçekten de iffet abidesiymişsin. İyi ki ben muhatap olmadım böyle bir imtihana. Muhtemeldir ki kaybedebilirdim. Allah sana, senin güzelliğın kadar iman kuvveti de lütfeylemiş.” Süleyman bir süre sonra Medine’ye gitti. Bir gece rüyasında Hz. Yusuf’u gördü. Karşıdan ellerini açarak gelen Hz. Yusuf ona şöyle hitap ediyordu: “Gel, seni kucaklayayım afif kardeşim. Güzelliğın de kendine göre bir imtihanı vardır. Sen de benim gibi bu konuda sınandın ama kazandın.”

Allah Resûlü’nün (s.a.v.) İffetı

İnsanlığın İftihar Tablosu (s.a.v.), çocukluğunda dahi benzersiz bir iffet ahlâkı sergilemişti. Amcası Ebû Talib der ki: “Onu yanımdan hiç ayırmıyordum; hatta çoğu gece bağrıma basıp yatırıyordum. Bir sabah çamaşırını değiştirecekti ki kendisine baktığımı gördü. ‘Amca! Lütfen döner misin? Benim bedenimi kimse görmedi, sen de bakma bana!’ dedi.” Evet, bu sözü söylediğinde o, henüz beş yaşındaydı. O dönemde dahi “tabii iffet”, “tabii ismet” ve “Allah ile tabii irtibat” diyebileceğimiz bir hâlin sahibiydi. Beşerin ufkunda yalancı bir şafağın dahi çakmadığı bir yer ve dönemde Efendimiz (s.a.v.), gün ortası gibi bir aydınlık içinde yaşamıştı. Onun 25 yaşına kadar yaşadığı gençlik hayatı dost ve düşmanın akıllarını durduracak, hayallerini donduracak bir seviyede idi.

Cahiliye devrinde yetişmesine rağmen, evleneceği kadın Hz. Hadice (r.a.) ile karşı karşıya geldiğinde buram buram terlemişti. Henüz semasında nübüvvet ve vahiyden bir şimşek çakmamış; Zât-ı Ulûhiyet (c.c.) hakkında tam bir malumata sahip olmamış, haramı-helâli henüz duymamıştı. Ama böyle bir dönemde bile, mahremi olmayan bir kadına elini dokundurmamış

ve başını kaldırıp bir yabancıya baktığı görülmemişti.

(s.a.v.) bir ismet abidesiydi; afif bir vicdana, ter-temiz bir gönle sahipti. Hep iffetli, namuslu bir hayat yaşamıştı. Allah (c.c.) ile olan irtibatı çok sağlamdı. Kaşını kaldırıp bir kadına bakmaması, kadına karşı ilgisizliğinden değil, Allah’a olan saygı ve haşyetinden kaynaklanıyordu. Cenâb-ı Hak, onu hep güzel hasletleri temsil etsin diye yaratmıştı.

İffetli Olmak ve Öyle Kalabilmek İçin Tavsiyeler

-Nefsi azdıracak yiyecekleri mümkün mertebe az yemek, yeme-içme konusunda sünnete riayet etmek.

Nefsin ve şehvetin etkisini kırmada en etkili silahlardan biri oruç tutmaktır. İffeti konusunda endişe taşıyanlar mutlaka oruç reçetesini kullanmalıdır.

-Arkadaş grubunu harama sevk etmeyecek, iyiliğe yönlendirecek insanlardan seçmek. İki cihan saadetini gaye edinen insanlarla beraber oturup kalkmak.

-Günah bataklıklarından bizleri kurtarması için Allah’a (c.c.) sürekli dua ve niyazda bulunmak.

-Harama gözü iliştiğinde, kalbî ve ruhî pek çok manevî zevk ve dereceleri kaçıracığını düşünerek hemen yüz çevirmek.

-Ölümü düşünerek hesap vereceği endişesini taşımak ve bunu aklından çıkarmamak. Gözü harama kaydığında Allah’ın kendisine cennette “gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve hiçbir insanın aklına gelmeyecek” nimet ve sürprizler hazırladığını düşünmek; bu sonsuz nimetlere karşı geçici, anlık zevklerle meşgul olmanın değersizliğini kavramak.

-İyi bir kul olmak için gözü haramdan sakındırmak gerektiğine kendini inandırmak; gözü harama kaymış olsa bile yeni, temiz bir sayfa açarak hayatına bu şekilde devam etmek.

-Bir başkasının, kendi eş, çocuk ve akrabalarını aynı gözlerle bakmasından duyacağımız rahatsızlığı düşünmek.

“Bir kere bakmaktan ne olur ki?” demeden, bu konuda kararlı olmak. Bulunulan mekânı

haram görüntülerden arındırmak, kalbe ve akla olumsuz etki yapacak materyallerden uzak durmak. – Boş durmamak, meşru ve faydalı şeylerle meşgul olmak. Başta namaz olmak üzere farz ibadetlerde son derece hassas olmak; namazın sağladığı maneviyatla günahlara karşı iradeyi güçlendirmek. Unutulmamalıdır ki şehvete karşı en güvenli kale namazdır. Özellikle o zayi edilince, şehvetlerin önündeki surlar yıkılır ve her türlü nefsânî istek insanı şeytanın yoluna sürükleyen bir dürtüye dönüşür. – Her gün Kur’ân-ı Kerim ve Kulûbu’d-Dâria gibi kitaplardan evrad-ü ezkâr okumak. Maneviyat büyüklerinin sohbet ve kitaplarından istifade ederek günahlara karşı bağımsızlık sistemini güçlendirmek. – Zaruret bulunmadıkça dışarı çıkmamak; ille de çıkılacaksa yalnız olmamak ve gerekli manevî donanımı alarak çıkmak. – Bizi her hâlükârda gören ve gözetten bir Rabbimiz olduğunu hiçbir zaman hatırdan çıkarmamak.